

4061 6 (ad 5)
202
Sanctissimus in Christo pater et dñs noster
dominus Sixtus diuina pudentia Papa. iiii.
Cupiens pauperibus et aliis secularibus et re-
gularibus clericis in gratiarum concessioibus
liberalem se exhibere predecessorum suorum
uestigis inherendo pro earundem gratiarum
ordine dirigēdo instituit et fecit cōstitutōes
et regulas subsequentes.

In primis uoluit idem dominus noster q̄
pro pauperibus clericis beneficiandis dentur
usq̄ ad annum et nō ultra littere in ea forma
secundum quā p̄ eis tempore fe. re. Martini
Pape. v. scribi consuevit uidelicet ad unum
collatorem salvo q̄ si ad collationem Decani
et Capituli uel Abbatis et cōuentus aut Ab-
batisse et Conuentus impetrauerint detur
clausula cōmuniter uel diuisim ubi ātiquitus
dūtaxat dabatur cōmuniter et iuxta eorum
sufficiētiā locentur per tria bene uel duo
bene et unum cōpetenter uel duo bene et
unū debilitē aut duo cōpetenter in lectura
et constructione et unum male in cantu Per
totam uero hispaniā et Gestoniā habētibo
bñ legit cōpetētē construit nichil cātāt uel
habētibus ad minus tria cōpetenter detur ad
bñficiū cū cura. s̄z bñ tibo duo cōpetētē et iā
si unum in cātū dē ad beneficium sine cura

Itē idē dñs noster paupibus clericis providere
cupiens voluit statuit et ordinavit qd omnes
et singuli qd suas in fōma scdm quā paupibus
clericis bñficiadis scribi cōsuevit dē beneficiis
ecclesiasticis uacātibus uel uacaturis litteras
obtinuerint in ipsorū assēcutionē beneficiorum
q sine cura et non canonicatus et prebēde uel
psonatus fuerint singulis aliis ibidē beneficia
ecclesiastica quacūq et iā maiori dāt paplicas
litteras expectātibus et tūc beneficia quorū
fructus 2c. ultra .x. florenos auri de camera
secundū cōmunem extimationem annuatim
non ualeant obtinentibus omnino pferātur

Itē qd omnes et singuli obtitētes beneficia
xxiii. libras uel similis monete cōextimatione
ualorem annui et etiā nō habētes possessionez
beneficiorum in qbus se ius habere esserūt uel
sup qbus litigāt cuiuscūq ualoris annui quem
nō teneantur exprimere possint in cōi fōma
paupum lrās impetrare ita qd p assēcutionem
alterius alia dimittere teneatur.

Item qd idē paupes clerici si gradati sint
possint habere duas lrās in fōma taxe specialis

Item qd ipsi paupes extra suam prouinciaz
locari possint si ibidem per sex annos moram
traxerint uel etiā in aliis diocesi ubi suam per
petuam eligerint mansionem et qd caueat in
litteris qd per procuratores acceptare et sibi

030028234

203
provideri facere possint.

Item in illis qui t̃ato tpe in Ro. cu. steterint
q̃ ibidem de laudabili vita et honesta eorum
cōversatione cōstare pōt dentur executores
in curia aliogn extra curiā cū clausula q̃ si non
omnes duo aut unus eorum. 2c.

Item voluit q̃ p fiat ut petiē dentur due
collationes 2c. et cum clausula si petat etiam
ratione dignitatū psonatum administratiōm
et officiorū q̃ ibidē obtinent et in ptibz italie
totidē beneficia etiā si alterz eoz canōicatus
et p̃benda ecclesie cathedralis fuerit in aliis
partibus unum dumtaxat beneficium quodq̃
canōicatus et p̃bende cū p̃stimonis p̃stimo
alibus portōibus oblegiis additamētis fercur
et supplemētis unius canonici cedentis nel de
cedentis quozquidem p̃stimoniorū 2c. si pro
mgris licētiatis bacalaris fōtis i theologia aut
doctoribz uel cū rigore examinis licētiatis in
iure canonico uel civili seu magis nobilibus sex
aginta et si p aliis grē hmoi fuerint. xxx. lib
rarū turo. paruoꝝ uel tātūdez in alia moneta
fructus 2c. scdm cōem extimationē ualorem
annuū non excedāt ac etiā canōicatus 2 p̃bē
da necnō dignitas psonatus. 2c. cathedralis
seu collegiate ecclesie p uno bñficō cōputēt

Item q̃ loco uerborum cū p̃stimonis 2c.
non ponantur uerba et p̃stimenta.

Item idem dominus noster sanctissimus
voluit statuit et ordinavit q̄ pro religiosis
littere super expectatiuis gratis non expe
diantur nisi particularis et extra rotulum sig
natura desuper suffragetur.

Item idem dominus noster sanctissimus
voluit statuit et ordinavit q̄ in ptibus ultra
montanis extra Datiam Suetiam Noruegiā
Scotiam et Iberniam nulli nisi Magistris et
Licenciatis Baccalaris formatis in theologia
Aut Doctoribus Seu cum rigore examinis
Licenciatis in iure Canonico uel Ciuili aut in
artibus qui post suorum in illis graduum sus
ceptionem per Biennium rexerint seu studu
erint Vel in Medicina Magistris Aut qui
per Sex annos studuerint in altero ex Iure
huiusmodi Baccalaris uel Apostolice sedis
Officialibus et Nobilibus Ac de Militari
genere procreatis ac Nepotibus et Consang
uineis sancte Romane ecclesie Cardinalium
detur per expectatiuas ad Canonicatus et
Prebendas dignitates et cetera cathedralium
ecclesiarum Vel desuper a prefato domino
nostro sanctissimo et cetera per rescimatio
nem Vel alias habuerint seu Obtinuerint sig
naturam specialem.

Item idem sanctissimus dominus noster
Voluit statuit et ordinavit q̄ Magistris ac

104
Licenciatis Baccalaris formatis in theologia
ac Doctoribus in iure Canonico uel Ciuili et
Magnis Nobilibus in Canonicos Alicuius ec
clesie creari seu ad unum dumtaxat collatio
nem expectatiuam Gratiam sibi concedi pe
tētibus de f ad unū beneficiū cuiuscūq; taxe.

Item idem dominus noster sanctissimus
Voluit statuit et ordinauit q; Magistris in
Medicina et in iure Canonico uel Ciuili licē
tatis in partibus ad taxationem decime ad
medietatem reductis si cum cura Octuaginta
et si sine cura Sexaginta Sed in aliis non re
ductis si cum cura Centū et Viginti Si uero
sine cura Octuaginta librarum Turonensium
paruorum secundum taxationem decime.

Item idem dominus noster sanctissimus
Voluit statuit et ordinauit q; Baccalaris in
Theologia non formatis Magistris in artibz
ac in iure Canonico uel Ciuili Baccalaris et
in Medicina Licenciatis in partibus reductis
Si cum cura Sexaginta .et sine cura Quadra
ginta Ac in non reductis Si cum cura Cētuz
Et sine cura Septuaginta Librarum Turo
nensium paruorum Secundum taxationem d
cime et cetera.

Item idem dominus noster Sanctissimus
Voluit statuit et ordinauit q; secularibz nō
graduatis in partibus reductis .Si cum cura

Quadragenta Et sine Cura Triginta Ac in
aliis non reductis Si cum cura Sexaginta Et
si sine cura Quadragenta librarum turen-
paruorum secundum taxationem decime.

Item uoluit et ordinauit q̄ regularibus nō
graduatis in partibus reductis Sexaginta et
in non reductis Octuaginta librarum turen-
paruorum secundum taxationem decime.

Item idem dominus noster Sanctissimus
uoluit statuit et ordinauit q̄ in Almania cū
Argenti necnon in Anglia Scotia et Ibernia
cum sterlingorum Marchis detur secularibus
non graduatis si cū cura Viginti quinque Et si
sine cura Decem et octo Necnon regularibus
Triginta Marcharum secundum taxationē
decime.

Item uoluit et ordinauit q̄ in Italia si cū
cura Sexaginta Et si sine cura Quadragenta
florenoz auri secundum taxationē decime

Item in forma pauperum in partibus Gal-
licanis reductis si cū cura Triginta et si sine
cura uiginti quinque in non reductis uero si cū
cura Quinquaginta et si sine cura Triginta
In hispania autem et Arrogania si cum cura
Quadragenta Et si sine cura Viginti quinque
libraz turo. puoz in Almania si cū cura .xx.
et si sine cura .xv. marchaz argēti. i Anglia
uero Scotia ⁊ Ibernia si cū cura .xxx. ⁊ si sine

205
cura. xx. marcharum sterlignorum secundum
taxationem decime.

Itē q̄ priuilegiis statutis seu cōsuetudini
nibus d̄ optādo uel assequendo maiores aut
alias prebēdas uel obtinendas per illos qui ca
nonici cathedraliū ecclesiarū aut in eis benefi
ciati non fuerint p̄stimonis p̄stimonialibus
portionibus seu simplicibus beneficiis nō reci
piendis illegittimis et dūtaxat graduatis nul
latenus derogetur nisi seorsim sufficiens sig
natura desuper habeatur.

Item q̄ magistri licentiati baccalarii fōti
in theologia necnō doctores seu cū rigore exa
minis licētiati in iure cano. uel ci. reliqs etiam
sub pari uel maiori data expectātibus in asse
cutiōne prochialiū eccē. habentiū cōi q̄ scdm
famā publicā attendatur extimatione duo mi
lia cōmunicantium omnino preferantur.

Itē q̄ in ptibus ultramōtantis dignitates lz
maiores uel principes nō sint rōe quaz̄ eas ob
tinētes p̄ tpe capl̄is p̄esse et singulaz̄ plōz̄
ibidē exercere curā aiāz̄ habuerint p̄ alios q̄
mgrōs licētiatos seu baccē. formatos in theo
logia aut doctores seu licētiatos in iure ca. uel
ci. aut medicina p̄ in arti q̄ p̄ suos in eis gra
dū susceptiōē p̄ triēniū reuerit p̄ studuerint
mgrōs aut aplice sed offi. uigore seu p̄textu
lraz̄ sup̄ expec. gratis acceptari non possit

Item doctores in iure Canonico uel civili
ac in theologia uel medicina et qui per aliquos
annos rexerint ac legerint in artibus magnis
et nec non in aliquo ex iure uel theologia huius
usmodi cum rigore examinis licētiati ac bac
calari in ipsa theologia non examinentur.

Item hospitalia domus leproforum aliaque
pia loca nec in laicis assignari solita et claustralia
officia sub expectatis grāis mīme comprehendantur.

Item nullus ex p̄tatiuā grām extra suam
Nationem impetret nisi ideoma quod cōter
homines locuntur ibidem intelligat et intelli
gibiliter loqui sciat Alioquin gratia huiusmo
di sit nulla.

Item idem dominus noster Sanctissimus
Voluit statuit et ordinauit qd nullus uigore
Gratie Expectatiue uel revalidationis eius
litteris desuper non confectis aliquod benefi
cium acceptare ualeat Et alias acceptatio huius
usmodi nullius sit roboris uel momenti.

Item uoluit statuit et ordinauit qd nullus
duabus gratiis expectatiuis seu specialibus re
seruationibus Aut Expectatiua et Speciali
reseruatione simul Etiam si Ambe uel altera
earum motu proprio Seu alias quolibet con
cesse fuerint nisi Vna illarum tempore date
cōcessōis alterius cōsumpta extiterit uti possit
Sed si tales due gratie altera non consumpta

206
sibi cōcesse fuerint Et expeditis super utraque
illarum litteris Apostolicis in expeditione lit-
terarum quas postremo expediri fecerint me-
tio de prima facta non fuerit Vel non elege-
rit seu Mentem suam super hoc qua gratia-
rum huiusmodi uti uoluerit in presidentia cā-
cellarie Apostolice Etiam coram ipsius Can-
cellarie Apostolice Notario non declarauerit
Effectu careat utriusque gratiarum earundē.

Item idem dominus noster Sanctissimus
uoluit statuit et ordinauit quod nullus uigore
cuiuscunque gratie expectatiue per ipsum do-
minum nostrum sanctissimum sibi de Cano-
nicatu cum reservatione Prebende ac digni-
tatis personatus administrationis uel officii
Necnon Prestimoniorum Prestimonialium
portionum Et simplicium beneficiorum sub
Quacunque uerborum forma Concedende aut
quod seruitiorum beneficium acceptare uel
de illo sibi prouideri facere possit decernens
irritum et cetera.

Item idem dominus noster sanctissimus
Voluit statuit et ordinauit quod nullus uigore
Cuiusuis Gratie Expectatiue quodcunque
beneficiū ecclesiasticū dispositioni Apostoli-
ce generaliter reseruatum uel ex generali aplica
reseruatiōe affectū etiā si alias sub huiusmodi grā

prehendi uidere ē acceptare et de illo sibi pro
uidere facere possit siue dbeat dēcernēs irritū
et inane quicquid secus cōtigerit attemptari.

Itē uoluit et ordinauit qđ quicquid uigore
grāz expectatiuaz acceptauerit qđ qđ bñfi
cia ecclesiastica secularia p regularia cū cura p
sine cura etiā si cāonicatus et prebende ac dig
nitates psonatus uel officia seu administratō
es fuerit teneā ē et debeāt infra unius mēsis
spatiū a tpe hmoi acceptatōis cōputandū de
hmoi beneficiis p eos ut pfer ē acceptatis sibi
p suos executores uel subexecutores facere
puideri alioqn lapso dicto mēse hmoi accepta
tiones p eos facta et quecunqđ inde sequuta
quo ad numez et qualitātē beneficiorū que
acceptatōes cōcernerēt uel cōcernere possēt
eo ipso sint cassa et irrita nulliusqđ roboris p
momēt et qđ infra tres menses a die puiōis
hmoi ex tūc imediate sequētes teneā ē hmoi
acceptatōes in loco beneficii publicare alias
grā et acceptatio ac prouisio hmoi sint nulle
nec n atpe publicationū earūdem acceptatio
nes prouisiones et publicationes huiusmodi
ipsoz possessoribus beneficiorum sequi tunc
Alioquin a die quo intrusi fuerint infra annū
intimari facere uel sup iure si in dēis bñficiis
opetere putauerit iudicialr expiri debeāt et
teneant alioquin si postmodum ipis in dēis

207
bñficus ius cōpetisse cōsiterit grē quo ad
numez et qualitatē bñficioꝝ hñmōi nec nō ac
ceptatōes et pñsioēs pñcē nullius sint robo
ris uel momēti pñtēs tñ in ro. cñ. publicatō
es hñmōi in audiētia cōtradēz p auditōres ei
us dñi tñ uacatōnū 2 quociēs audiētia hñmōi
nō teneñt i cācellaria aplīca corā iñbi pñdēti
bus p illius nōriū fieri facere possint cui qdēz
nōrio p tñe rogato ut pñhollocū duo bolēdi
ni et iñi rumētū desup cōficiat quatuor gros
si turo. soluēñt dñi qbz mēito cōtēteñt nec aliqd
ultra sub pñā pñdēti emolumētōꝝ officii sui
nōriato camere aplīce applicādoꝝ p iiii. mēz
quociēs secus fecerit petere aut recipe pñuat
Ac decreuit idē dñs noster si dñs acceptā
tes iñ hñdis pñsioibz 2 faciēdis publicatiōibz
hñmōi dñficere uel negligētes esse cōtingent qd
locoꝝ ordinari ad quos id alias pñtuerit de
dictis beneficiis post pñfatos menses dispo
ne possint ac si gratie pñdicte et iaz cū decre
tis irritantibus nullatenus emanassent.

Itē ut pñlati et alie pñsone ecclesiastice ad
quos dignitatū aliorūq bñficioꝝ ecclesiasti
coꝝ collatio pñsio pñtatio electio seu quis
alia dispositio pñtinet ab eodē dñō nrō grās 2
fauores reportasse dinoscāñt ipse dñs pñlati
et pñonis predictis de quibusuis dignitatibus
Personatibus Administrationibus Officiis

Canonatibus et Prebendis. Nec non alijs be-
 neficijs ecclesiasticis cum cura et sine cura se-
 cularibus et regularibus ad eorū collationem
 prouisionem presentationem electionem seu
 quamuis aliam dispositionem pertinentibus q̄
 infra quinquēniū a data diei Calen. Ianuarii
 Pontificatus sui anno Primo computādum
 in Marti Iuni Septembris et Decembris
 mensibus uacare contigerit dūmō dispositōi
 apostolice generalr̄ reservata seu ex generali
 apostolice reservatione affecta non fuerint
 perinde ac si a sede apostolica uel eius legatis
 expectatiue gratie aut super illis reservatio-
 nes nō emanarēt libere disponendi concessit
 facultatem Ac decreuit irritum et inane cō.

Lecte et publicate fuerunt supradicte regu-
 le Ro. in cancellaria apostolica die iouis deci-
 manona mensis decembris Anno incarnacōis
 dominice Millesimoquadringentesimo septu-
 agesimoprimo Indictione quarta pōtificato
 prefati Sāctissimi in Cristo patris et domini
 nostri domini Sixti diuina prouidentia pape
 Quarti Anno Primo. G. de Puteo.

Hain O